

การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโท สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา
มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2538-2548

AN ANALYSIS OF MASTER'S THESIS IN EDUCATION TECHNOLOGY
KHONKAEN UNIVERSITY DURING B.E.2538 - B.E.2548

ยุทธศิลป์ สุขชัยบวร (Yuttasin Sukchaibowon)*

จุมพล ราชวิจิตร (Jumpon Rattvijit)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อวิเคราะห์ประเภทของการวิจัย วัตถุประสงค์ ประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย สถานภาพของประชากร พื้นที่ดำเนินการวิจัย วิธีการสุ่มตัวอย่างประชากร ประเภทของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย ผลของการวิจัย สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา ส่วนใหญ่มีลักษณะดังต่อไปนี้ 1) วิทยานิพนธ์ที่แบ่งตามเนื้อหาทางเทคโนโลยีการศึกษา ที่มีผู้วิจัยมากที่สุด คือ การวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการฝึกอบรม 2) วิทยานิพนธ์ที่แบ่งตามลักษณะการวิจัยทางเทคโนโลยีการศึกษา ที่มีผู้วิจัยมากที่สุด คือ การวิจัยทดลองเกี่ยวกับสื่อ 3) วิทยานิพนธ์ที่แบ่งตามระเบียบวิธีวิจัย ที่มีผู้ทำมากที่สุด คือ การวิจัยเชิงทดลอง 4) วัตถุประสงค์การวิจัยที่มีผู้ทำมากที่สุดคือ เพื่อพิสูจน์ทฤษฎี 5) ประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมากที่สุด คือ การศึกษาจากกลุ่มตัวอย่าง 6) สถานภาพของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างที่มีมากที่สุดคือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษา 7) พื้นที่ที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยที่มีมากที่สุดคือ โรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาเดียว 8) วิธีการสุ่มตัวอย่างที่มีมากที่สุดคือ การสุ่มแบบง่าย 9) การใช้สื่อของกลุ่มสาระการเรียนรู้ทั้งหมดมีแนวโน้มในการใช้สื่อที่เกี่ยวข้องกับอินเทอร์เน็ต 10) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่มีมากที่สุดคือ แบบทดสอบ 11) การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่มีมากที่สุดคือ การหาค่าความเชื่อมั่น 12) สถิติที่ใช้ในการวิจัยที่มีมากที่สุดคือ การใช้สถิติบรรยายหรือสถิติพื้นฐาน 13) ผลของการวิจัยที่มีมากที่สุดคือ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

คำสำคัญ : วิเคราะห์วิทยานิพนธ์

Key Word : An Analysis of Mastersthesi

*นักศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

**รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาศิลปศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ABSTRACT

The object would like to analyze the type of research, objective, population or the group's sample, status, research area, population's random sampling, the type of research's equipment descriptive models quality analyze, Statistic, Result, The data's research were complication had been used for mean and percentage's analyze. The research's pole from Master of Educational Technology had resulted such as:

- 1) Thesis were separated type from the matter of research had favorite in Teaching and training.
- 2) Thesis was separated type from research data type had favorite in Mass.
- 3) Thesis were separated type from type of research had favorite in experiment.
- 4) The object's research had favorite in Theory's demonstrate.
- 5) The Populations sampling or Group sampling had favorite in Case study's method.
- 6) The marital status from people or Group sampling was abounding in secondary schools student.
- 7) The Areas case study had favorite in School or collage.
- 8) The favorites sampling were easy random sampling.
- 9) The Favorite standard deviation and percentile were Sciences.
- 10) The descriptive models were consideration in Examination.
- 11) The descriptive models testing by Reliability.
- 12) The basic of statistic and Descriptive statistic were favorites.
- 13) The result of research were differentials about 0.5

1. บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยความมุ่งหมายและหลักการตลอดจนกำหนดสิทธิหน้าที่ทางการศึกษา ระบบการศึกษา แนวทางการจัดการศึกษา ได้บ่งชี้ถึงเจตนารมณ์ในการพัฒนาศักยภาพสูงสุดของประชาชนด้วยการให้การศึกษา บนพื้นฐานของการเรียนรู้ตลอดชีวิต นอกจากนี้ยังมีการกำหนดโดยเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีการศึกษา เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการให้การศึกษาอย่างต่อเนื่อง และทั่วถึงทุกพื้นที่สาระบัญญัติในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 9 มาตรา 63 ถึง 69 มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีสิทธิได้รับการพัฒนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา รัฐต้องส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนาเพื่อให้เกิดการใช้คุ้มค่า และเหมาะสมกับกระบวนการเรียนรู้ และจัดให้มีหน่วยงานกลางทำหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผนส่งเสริม และประสานการวิจัย การพัฒนา และการใช้ รวมทั้งการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพของการผลิต การใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

การวิจัยเป็นกระบวนการในการแสวงหาวิธีการแก้ปัญหาโดยการรวบรวมวิเคราะห์และตีความข้อมูลอย่างมีระบบ ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ ผลการวิจัยจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งเพราะจะได้ข้อมูลที่เชื่อถือได้เพื่อใช้ในการวางแผนบริหารการศึกษาและจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและยังทำให้ทราบถึงปัญหาต่างๆ ในการเรียนการสอน สามารถหาหนทางในการแก้ไขปรับปรุง การวิจัยจึงเป็นเทคนิค และเครื่องมือสำคัญสำหรับนักศึกษาทุกสาขาวิชา (นุชนาฏ วรธนะศักดิ์, 2534) ด้วยการวิจัยส่วนมาก ให้คำตอบที่คลี่คลายข้อสงสัยของผู้วิจัย และชี้ให้เห็นถึงทิศทางองค์ความรู้ เนื่องจาก การวิจัยเป็นกระบวนการของการศึกษาหาความรู้ที่เชื่อถือได้ เพราะเป็นกระบวนการที่มีระบบแบบแผน มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนชัดเจนดำเนินการศึกษาค้นคว้าอย่างรอบคอบ ไม่ลำเอียง มีหลักการและเหตุผล แล้วบันทึกรายงานอย่างระมัดระวัง (บุญชม ศรีสะอาด, 2535) นักเทคโนโลยีการศึกษา นอกจากมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสื่อและเทคโนโลยีแล้ว จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับวิธีการที่ได้มาซึ่งความรู้หรือข้อมูลที่เชื่อถือได้และเที่ยงตรง ปัจจุบันจึงยอมรับว่าวิธีวิจัยเป็นวิธีที่เหมาะสม

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น คือ วิทยานิพนธ์สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี มีการศึกษาปัญหาต่างๆ มีความหลากหลาย อีกทั้งมีการศึกษาปัญหาที่คล้ายกันแต่ใช้รูปแบบวิธีวิจัย และกลุ่มตัวอย่างที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยจึงเห็นความสำคัญ และความจำเป็นในการที่จะวิเคราะห์วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ระหว่างปี พ.ศ. 2538 - 2548 ซึ่งการวิเคราะห์งานวิจัยดังกล่าวจะได้ข้อความรู้ ซึ่งเป็นแนวทางในการนำไปใช้ประโยชน์สนับสนุนและพัฒนากิจการวิจัย สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา และทำให้มองเห็นภาพรวมของการวิจัย ข้อมูลสารสนเทศในการจัดทำวิทยานิพนธ์ของสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา และเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าของนักศึกษาในรุ่นต่อไป ในการที่จะเลือกทำการวิจัยในทิศทางใดที่จะทำได้ความรู้ในส่วนที่ยังขาดการวิจัย หรือที่มีผู้ศึกษาน้อยหรือยังไม่มีผู้ศึกษามาก่อน

2. คำถามการวิจัย

ผลของการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ระหว่างปีการศึกษา 2538 - 2548 เป็นไปในทิศทางใด

3. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.1 เพื่อวิเคราะห์ประเภทของการวิจัย วัตถุประสงค์ ประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย สถานภาพของประชากร พื้นที่ดำเนินการวิจัย วิธีการสุ่มตัวอย่างประชากร ประเภทของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ค่าสถิติที่ใช้ในการวิจัย ผลของการวิจัย

3.2 เพื่อศึกษาแนวโน้มจำนวนของการใช้สื่อการสอนในแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

4. นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

4.1 วิทยานิพนธ์ หมายถึง งานวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาในระดับปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น

4.2 การวิจัย หมายถึง กระบวนการแสวงหาความรู้อย่างมีระบบและมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนภายใต้ขอบเขตที่กำหนดไว้โดยใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ เพื่อให้ได้มาซึ่งความรู้ความจริงในสิ่งที่วิจัยนั้น

4.3 การวิเคราะห์ หมายถึง กระบวนการที่รวมกิจกรรมหลายๆ อย่าง ที่มุ่งไปสู่การทำความเข้าใจข้อมูลที่ผู้วิจัยได้มา ได้แก่ การตีความสร้างข้อสรุป การจำแนกชนิดและการเปรียบเทียบลักษณะของข้อมูล การหาความเกี่ยวข้องของปรากฏการณ์ต่างๆ การหาคำอธิบาย และข้อสรุปทั้งหมดนี้ก็เพื่อตอบคำถามแก่ตัวผู้วิจัยว่าสามารถทำความเข้าใจสิ่งที่ปรากฏได้หรือไม่การวิเคราะห์จึงเป็นขั้นตอนที่สำคัญของการวิจัย

5. วิธีดำเนินการวิจัย

5.1 กลุ่มเป้าหมาย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ผลิตขึ้นในช่วงปีการศึกษา 2538 - 2548 มีจำนวนทั้งหมด 155 เล่ม

5.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้น และปรับปรุงมาจากแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ของผู้วิจัยในงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

5.3 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research)

5.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยเริ่มอ่านและวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ตามลำดับรหัสของวิทยานิพนธ์ อ่านทีละเล่ม จัดแยกประเภทตามแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์และทำการกรอกรายการลงในแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ที่สร้างขึ้น

2. แยกวิเคราะห์วิทยานิพนธ์เป็นส่วนๆ เพื่อที่จะได้ทราบรายละเอียดของวิทยานิพนธ์แต่ละเล่ม เมื่อวิเคราะห์หมดแล้วทบทวนการวิเคราะห์ในแบบวิเคราะห์ทั้งหมด 1 รอบ

3. วิทยานิพนธ์เล่มใดมีปัญหาว่าจะวิเคราะห์
ไม่ถูกต้อง ก็ทำการวิเคราะห์ซ้ำอีกครั้ง

5.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบวิเคราะห์วิทยานิพนธ์
เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้
โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC เพื่อแจกแจงความถี่ และ
หาค่าร้อยละของข้อมูลแต่ละรายการ

6. สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

6.1 สรุปผลการวิจัย

1) วิทยานิพนธ์ที่แบ่งตามเนื้อหาทางเทคโนโลยี
การศึกษา ส่วนมากเป็นการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียน
การสอนและการฝึกอบรม คิดเป็นร้อยละ 47.09 รองลงมา
ได้แก่ การวิจัยเกี่ยวกับการศึกษา การสำรวจ สภาพปัญหา
และความต้องการงานด้านเทคโนโลยีการศึกษาของ
สถาบันต่าง ๆ การวิจัยเกี่ยวกับระบบสื่อการสอน คิดเป็น
ร้อยละ 25.80 และ 13.55 ตามลำดับ

2) ประเภทของการวิจัยที่แบ่งตามลักษณะ
การวิจัยทางเทคโนโลยีทางการศึกษา ส่วนมากเป็นการ
วิจัยทดลองเกี่ยวกับสื่อ คิดเป็นร้อยละ 57.42 รองลงมา
คือการวิจัยสำรวจข้อมูลพื้นฐานหรือปัญหา คิดเป็นร้อยละ
25.80 และการวิจัยที่น้อยที่สุด คือ การวิจัยพัฒนาสื่อ
และวิธีการใหม่ ๆ คิดเป็นร้อยละ 16.78

3) ประเภทของการวิจัยที่แบ่งตามระเบียบ
วิธีวิจัย ส่วนมากเป็นการวิจัยการวิจัยเชิงทดลอง คิดเป็น
ร้อยละ 74.19 รองลงมาเป็นการวิจัยเชิงบรรยาย
คิดเป็นร้อยละ 25.81

4) วัตถุประสงค์ของการวิจัยเทคโนโลยีการศึกษา
ส่วนมากเป็นการวิจัยเพื่อพิสูจน์ทฤษฎี มีจำนวน คิดเป็น
ร้อยละ 57.42 รองลงมา คือ การวิจัย เพื่อหาวิธีการ
แก้ปัญหา คิดเป็นร้อยละ 24.51 และการวิจัยเพื่อสร้าง
กฎเกณฑ์ และทฤษฎีทางการศึกษามี คิดเป็นร้อยละ 10.97

5) ประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
ทางเทคโนโลยีการศึกษา ส่วนมากเป็นการศึกษาจาก
กลุ่มตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 90.97 และศึกษาจาก
ประชากรจำนวน คิดเป็นร้อยละ 9.03

6) สถานภาพของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง
ในการวิจัยทางเทคโนโลยีการศึกษา ส่วนมากเป็น นักเรียน
คิดเป็นร้อยละ 56 โดยที่เป็นนักเรียนในระดับมัธยมมาก
ที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.04 สถานภาพของประชากร
และกลุ่มตัวอย่างรองลงมาคือ นิสิต นักศึกษา คิดเป็น
ร้อยละ 16

7) พื้นที่ดำเนินการวิจัยทางเทคโนโลยีการ
ศึกษา ส่วนมากพื้นที่ดำเนินการวิจัยจะอยู่ในโรงเรียน
หรือสถาบันศึกษาเดียว คิดเป็นร้อยละ 82.58 รองลงมา
คือ พื้นที่ดำเนินการวิจัยระดับจังหวัด คิดเป็นร้อยละ 9.68
และน้อยที่สุดคือ พื้นที่ดำเนินการวิจัยในระดับ เขตการ
ศึกษา คิดเป็นร้อยละ 0.65

8) วิธีการสุ่มตัวอย่างของประชากรในการ
วิจัยทางเทคโนโลยีการศึกษา ส่วนมากใช้การสุ่มแบบง่าย
คิดเป็นร้อยละ 33.94 รองลงมาเป็นการสุ่มแบบเป็นกลุ่ม
คิดเป็นร้อยละ 32.13 การเลือกแบบเจาะจง คิดเป็น
ร้อยละ 17.58 การสุ่มแบบแบ่งชั้น คิดเป็นร้อยละ 8.48

9) กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ใช้ในการวิจัยทาง
เทคโนโลยีการศึกษา ส่วนมากกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ใช้
ในการวิจัยคือ วิทยาศาสตร์ คิดเป็นร้อยละ 22.58 รอง
ลงมาเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและ
เทคโนโลยี คิดเป็นร้อยละ 14.84

10) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
การวิจัยทางเทคโนโลยีการศึกษา ส่วนมากเครื่องมือที่
ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบทดสอบ คิดเป็น
ร้อยละ 35.37 รองลงมาคือแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ
21.43 แบบสัมภาษณ์ คิดเป็นร้อยละ 2.38 แบบประเมิน
คิดเป็นร้อยละ 1.36

11) การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ทาง
เทคโนโลยีการศึกษา ส่วนมากวิธีการตรวจสอบคุณภาพ
เครื่องมือคือ ความเชื่อมั่น คิดเป็นร้อยละ 37.25 รอง
ลงมาคือ ความยากง่ายและอำนาจจำแนก คิดเป็นร้อยละ
27.73 และน้อยที่สุดคือ ความเที่ยงตรง คิดเป็นร้อยละ
7.29

12) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัย
ทางเทคโนโลยีการศึกษา ส่วนมากสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์
ข้อมูลคือ การใช้สถิติบรรยายหรือสถิติพื้นฐาน คิดเป็น

ร้อยละ 58.27 รองลงมาคือ การใช้สถิติอ้างอิงหรือสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน คิดเป็นร้อยละ 41.73

13) สถิติเพื่อการบรรยายหรือสถิติพื้นฐานในการวิจัยทางเทคโนโลยีการศึกษา ส่วนมากใช้ ค่าเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 33.62 รองลงมาคือ ร้อยละ และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน คิดเป็นร้อยละ 32.32 และน้อยที่สุดคือ สัมประสิทธิ์การกระจาย คิดเป็นร้อยละ 1.74

14) สถิติที่ใช้อ้างอิงหรือสถิติที่ใช้ทดลองสมมติฐานในการวิจัยทางเทคโนโลยีการศึกษา ส่วนมากสถิติที่ใช้คือ การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t-test) คิดเป็นร้อยละ 73.87 รองลงมาคือ การวิเคราะห์ความแปรปรวน (ANOVA : Analysis of Variance) คิดเป็นร้อยละ 24.33

15) ผลการวิจัยที่จำแนกตามผลที่ได้จากการศึกษาที่ได้มากที่สุด คือ แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 คิดเป็นร้อยละ 41.94 รองลงมาคือ ผลการวิจัยอื่น ๆ ที่ไม่ทดสอบสมมติฐาน คิดเป็นร้อยละ 32.90 ส่วนไม่แตกต่าง คิดเป็นร้อยละ 19.36

16) การใช้สื่อประเภทต่าง ๆ ในการวิจัยของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่วนมากแล้วสื่อที่มีการใช้ในงานวิจัยมากที่สุดคือ สไลด์ มีจำนวน 33 เล่ม รองลงมาคือ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน มีจำนวน 32 เล่ม ชุดการสอน มีจำนวน 14 เล่ม บทเรียนโปรแกรม มีจำนวน 12 เล่ม

7. การอภิปรายผลการวิจัย

7.1 วิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ตั้งแต่ปีการศึกษา 2538 ถึงปีการศึกษา 2548 มีจำนวนทั้งสิ้น 155 เล่ม วิทยานิพนธ์ทางเทคโนโลยีการศึกษาของมหาวิทยาลัยขอนแก่น ส่วนมากเป็นการวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการฝึกอบรม มีจำนวน 73 เล่ม การวิจัยเกี่ยวกับการศึกษา การสำรวจ สภาพปัญหาและความต้องการงานด้านเทคโนโลยีการศึกษาของสถาบันต่าง ๆ มีจำนวน 40 เล่ม ซึ่งสอดคล้องกับวิทยานิพนธ์ของ นิดา ประจวบสงเคราะห์ (2540) ซึ่งวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษามหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ตั้งแต่ปีการศึกษา 2531 - 2539 ในจำนวนนี้วิทยานิพนธ์ซึ่งแบ่งเนื้อหาทางเทคโนโลยีการศึกษาที่มีผู้วิจัยกันมากที่สุดคือ การวิจัยเกี่ยวกับการเรียนการสอนและการฝึกอบรม การวิจัยเกี่ยวกับการศึกษา การสำรวจ สภาพปัญหาและความต้องการงานด้านเทคโนโลยีการศึกษาของสถาบันต่าง ๆ

7.2 ประเภทของการวิจัยที่แบ่งตามลักษณะการวิจัยทางเทคโนโลยีทางการศึกษา พบว่าส่วนมากเป็นการวิจัยทดลองเกี่ยวกับสื่อ มีจำนวน 89 เล่ม จากวิทยานิพนธ์ 155 เล่ม รองลงมาคือ การวิจัยสำรวจข้อมูลพื้นฐานหรือปัญหา มีจำนวน 40 เล่ม ซึ่งสอดคล้องกับวิทยานิพนธ์ของ นัยนา พรหมสุรางค์ (2539) ที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ตั้งแต่ปีการศึกษา 2528 - 2537 มีจำนวนทั้งสิ้น 88 เล่ม ผลการวิจัยพบว่า วิทยานิพนธ์สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้มีการทำการวิจัยทดลองเกี่ยวกับสื่อมากกว่าการวิจัยประเภทอื่น ๆ ในจำนวนวิทยานิพนธ์ทั้งหมด

7.3 ประเภทของการวิจัยที่แบ่งตามระเบียบวิธีวิจัยในการวิจัยทางเทคโนโลยีการศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ส่วนมากเป็นการวิจัยเชิงทดลอง จำนวน 115 เล่ม ซึ่งสอดคล้องกับวิทยานิพนธ์ของ นัยนา พรหมสุรางค์ (2539) ที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ตั้งแต่ปีการศึกษา 2528 - 2537 ผลการวิจัยพบว่า วิทยานิพนธ์สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้มีการทำการวิจัยเชิงทดลองมากที่สุด

7.4 วัตถุประสงค์ของการวิจัยทางเทคโนโลยีการศึกษา ส่วนมากมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อพิสูจน์ทฤษฎี มีจำนวน 89 เล่ม รองลงมาเพื่อหาวิธีการแก้ปัญหา มีจำนวน 38 เล่ม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นัยนา พรหมสุรางค์ (2539) ที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ตั้งแต่ปีการศึกษา 2528 - 2537 วัตถุประสงค์ของการวิจัยพบว่า

มีวัตถุประสงค์ในการวิจัยเพื่อพิสูจน์ทฤษฎี เพราะเนื้อหาทางเทคโนโลยีการศึกษา เป็นวิทยาศาสตร์ประยุกต์ จึงควรได้มีการตรวจสอบทฤษฎีทางการศึกษา ว่ายังคงถูกต้องหรือไม่ เมื่อผลการวิจัยนั้นผ่านมานานแล้ว จะได้ตัดสินใจได้ว่า ควรนำทฤษฎีความรู้ก่อน ๆ มาใช้อีกหรือไม่

7.5 ประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยทางเทคโนโลยีการศึกษา ผลการวิจัยพบว่าส่วนมากงานวิจัยใช้ศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 141 เล่ม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นัยนา พรหมสุรางค์ (2539) ที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ตั้งแต่ปีการศึกษา 2528 - 2537 ผลการวิจัยพบว่ามีการใช้กลุ่มตัวอย่างมากที่สุด เพื่อเป็นตัวแทนของประชากรที่จะศึกษาในงานวิจัย

7.6 สถานภาพของประชากรหรือกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า ส่วนมากสถานภาพเป็น นักเรียน จำนวน 98 เล่ม เป็นนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาที่สุด ส่วนสถานภาพของประชากรรองลงมาจากนักเรียนคือ นิสิต นักศึกษา มีจำนวน 28 เล่ม ซึ่งสอดคล้องกับนิตา ประจวบสงเคราะห์ (2540) ซึ่งวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตั้งแต่ปีการศึกษา 2531 - 2539 ผลการวิจัยพบว่าส่วนใหญ่ศึกษาจากนักเรียน ในระดับมัธยมศึกษา

7.7 พื้นที่ในการดำเนินการวิจัยทางเทคโนโลยีการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า ส่วนมากพื้นที่การวิจัยจะอยู่ในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาเดียว มีจำนวน 128 เล่ม รองลงมาเป็นพื้นที่ดำเนินการวิจัยในระดับจังหวัดมีจำนวน 15 เล่ม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้วิจัยส่วนมากเป็นครู อาจารย์ ที่สอนอยู่ในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา เมื่อต้องการจะทำการวิจัยปัญหาหรือการตั้งหัวข้อในการวิจัย จึงต้องตั้งหัวข้อในการการวิจัยที่ตัวเองประสบปัญหาอยู่ในการทำงาน เพราะว่าจะสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล สามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้ง่ายและรวดเร็ว

7.8 วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยทางเทคโนโลยีการศึกษา ส่วนมากพบว่าจะเป็นการสุ่มแบบง่าย มีจำนวน 56 เล่ม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

นัยนา พรหมสุรางค์ (2539) ที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ตั้งแต่ปีการศึกษา 2528 - 2537 พบว่าส่วนมากการสุ่มตัวอย่างประชากรมากที่สุดคือการสุ่มอย่างง่าย

7.9 กลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ใช้ในการวิจัยทางเทคโนโลยีการศึกษา พบว่าส่วนมากเป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้ทางวิทยาศาสตร์ มีจำนวน 35 เล่ม รองลงมาคือกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยีมีจำนวน 23 เล่ม อาจเป็นเพราะการที่กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์มีงานวิจัยเกี่ยวข้องกับสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษามากที่สุดเพราะเนื้อหาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาเป็นวิทยาศาสตร์ประยุกต์ จึงเป็นการวิจัยที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา เป็นกระบวนการวิจัยที่ผู้วิจัยทำการเปลี่ยนแปลงธรรมชาติในด้านหนึ่งที่ต้องการจะศึกษาแล้วดูผลที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงนั้นเพื่อที่จะนำไปจัดการเรียนการสอน

7.10 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลทางเทคโนโลยีการศึกษา พบว่าส่วนมากคือ แบบทดสอบ มีจำนวน 104 เล่ม รองลงมาคือ แบบสอบถาม มีจำนวน 63 เล่ม เพราะการวิจัยส่วนใหญ่เป็นการเชิงทดลองจึงมีการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นัยนา พรหมสุรางค์ (2539) ที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ตั้งแต่ปีการศึกษา 2528 - 2537 พบว่าส่วนมากที่สุดคือแบบทดสอบ ส่วนการใช้แบบสอบถามนั้นส่วนมากจะใช้กับงานวิจัยเชิงสำรวจมากที่สุดเพื่อต้องการจะทราบข้อเท็จจริง

7.11 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยทางเทคโนโลยีการศึกษาส่วนมากพบว่า เราตรวจสอบคุณภาพเครื่องใช้ค่าความเชื่อมั่น มีจำนวน 123 เล่ม เพราะส่วนมากเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบทดสอบทำให้ต้องใช้ค่าความเชื่อมั่น ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนกในการทำแบบทดสอบ เช่น งานวิจัยของ นิตา ประจวบสงเคราะห์ (2540) ซึ่งวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชา

เทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตั้งแต่ปีการศึกษา 2531 - 2539 ผลการวิจัยพบว่า ส่วนมากการตรวจสอบเครื่องมือโดยการหาค่าความเที่ยงความเชื่อมั่นและอำนาจจำแนก

7.12 สถิติที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยทางเทคโนโลยีการศึกษา ส่วนมากใช้สถิติบรรยายหรือสถิติพื้นฐาน มีจำนวน 155 เล่ม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพนัน สิดาน้อย (2545) ได้ทำเรื่องการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์และรายงานการวิจัย ระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2539 - 2543 ผลการวิจัยพบว่าส่วนมากพบว่าใช้สถิติบรรยายหรือสถิติพื้นฐาน

7.13 การใช้สถิติเพื่อการบรรยายหรือสถิติพื้นฐานในการวิจัยทางเทคโนโลยีการศึกษาทุกเล่ม ที่ทำการวิเคราะห์ใช้ค่าเฉลี่ยในการวิเคราะห์ข้อมูลทุกเล่ม รองลงมาคือค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีจำนวน 149 เล่มเท่ากัน ซึ่งค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เป็นสถิติเบื้องต้นที่นิยมใช้ควบคู่กันกับวิทยานิพนธ์ทางการศึกษาทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิดา ประจวบสงเคราะห์ (2540) ซึ่งวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ตั้งแต่ปีการศึกษา 2531 - 2539 ผลการวิจัยพบว่า สถิติบรรยายหรือสถิติพื้นฐานส่วนมากใช้ค่าเฉลี่ย

7.14 การใช้สถิติอ้างอิงหรือสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานในการวิจัยทางเทคโนโลยีการศึกษา ส่วนมากใช้สถิติในการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ย (t-test) มีจำนวน 89 เล่ม นัยนา พรหมสุรางค์ (2539) ที่ทำการวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ตั้งแต่ปีการศึกษา 2528 - 2537 พบว่าส่วนมากสถิติที่ใช้มากที่สุดคือ (t-test) ทั้งนี้เป็นเพราะว่ากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ (t-test) เป็นกลุ่มตัวอย่างขนาดเล็ก

7.15 ผลการวิเคราะห์ที่ได้จากการทดสอบสมมติฐานในการวิจัยทางเทคโนโลยีการศึกษา ผลการ

วิจัยที่พบมากที่สุดคือ งานวิจัยที่มีการทดสอบสมมติฐานแล้วผลออกมาว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 มีจำนวน 65 เล่ม รองลงมาคือไม่แตกต่าง มีจำนวน 30 เล่ม ส่วนผลการวิจัยที่ไม่ได้ทดสอบสมมติฐานจะอยู่ในหัวข้ออื่น ๆ ซึ่งจะเป็นการบรรยายผลการวิจัย เพราะผลการวิจัยในกลุ่มนี้ไม่ได้มีการเปรียบเทียบและทดลองสมมติฐาน

7.16 การใช้สื่อประเภทต่าง ๆ ในการวิจัยของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่วนมากแล้วสื่อที่มีการใช้ในงานวิจัยมากที่สุดคือ สไลด์ มีจำนวน 33 เล่ม รองลงมาคือ คอมพิวเตอร์ช่วยสอน มีจำนวน 32 เล่ม ชุดการสอน มีจำนวน 14 เล่ม บทเรียนโปรแกรม มีจำนวน 12 เล่ม และสื่อที่มีการใช้ในงานวิจัยน้อยที่สุดคือ สื่อมัลติมีเดีย สิ่งแวดล้อมทางการเรียนรู้บนเครือข่าย และหน่วยการเรียนรู้ มีจำนวน 4 เล่ม เท่ากัน

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะทั่วไป

1) ผลการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับมหาบัณฑิตสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2538 - 2548 พบว่าที่ผ่านมามีวิทยานิพนธ์ที่มีลักษณะเนื้อเรื่องคล้ายกันมาก ตั้งแต่ชื่อเรื่อง วัตถุประสงค์ เครื่องมือที่ใช้ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ จนทำให้การวิจัยบางเรื่องมีมากบางเรื่องมีน้อยเกินไป ดังนั้น สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษาควรมีการเสนอแนะหัวข้อหรือปัญหาให้แก่ผู้ที่จะทำวิจัย หรือหัวข้อที่เป็นเรื่องใหม่ ทันสมัย น่าสนใจ ซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างงานวิจัยที่ยังขาดอยู่และได้งานวิจัยที่ตรงตามความต้องการของสาขาวิชาอีกด้วย

2) ผู้ทำวิทยานิพนธ์ควรแสวงหาแหล่งเงินทุนสนับสนุนเพื่อใช้ทำงานวิจัย ให้งานวิจัยดำเนินการวิจัยไปอย่างราบรื่นและต่อเนื่องไม่ต้องกังวลในเรื่องงบประมาณ การที่มีงบประมาณเพียงพอก็จะทำให้ได้งานวิจัยที่มีคุณภาพอีกด้วย

3) ควรมีการติดตามงานวิจัยเพื่อประเมินผลงานการวิจัยที่ได้มีการนำออกไปเผยแพร่แล้ว ว่ามีคุณค่าหรือสร้างประโยชน์ได้จริง

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ผู้เรียนในระดับบัณฑิตศึกษาควรจะเลือกเรื่องในการวิจัยที่มีความน่าสนใจและสามารถสร้างองค์ความรู้ ที่นำไปใช้ประโยชน์ได้จริง เพื่อหาข้อค้นพบใหม่ๆ ในการทำงานวิจัย

2) ควรมีการทำงานวิจัยในลักษณะการวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทและปริญญาเอก สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในสาขาวิชาอื่นนอกจากสาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา

3) ควรมีการวิจัยติดตามและประเมินผลผู้สำเร็จการศึกษาว่าได้นำผลการวิจัยของตนเองไปใช้ในการทำงานหรือไม่หรือได้กลับไปทำงานตามสาขาวิชาที่จบไปหรือไม่

9. เอกสารอ้างอิง

- ทิวานัน สีดาน้อย. (2545). การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์และรายงานวิจัย ระดับบัณฑิตศึกษา สาขาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2539 - 2543. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นิตา ประจวบสงเคราะห์. (2540). การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับบัณฑิตศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ปีการศึกษา 2531 - 2539. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- นัยนา พรหมสุรางค์. (2539). การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทและปริญญาเอก สาขาเทคโนโลยีทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ปีการศึกษา 2528-2537. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตวิทยาลัย สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นุชนาฏ วรรณะศักดิ์. (2534). การวิเคราะห์วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกการบริหารการศึกษา ปีการศึกษา 2522 - 2532. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเอกการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิชญโลก.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). แผนพัฒนาพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 พ.ศ. 2540 - 2544. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เจริญผล.